

[Erdélyi Magyar Adatbank]  
Visky András: Goblen

# Ezredvég

## A szerkezet amikor meglazul

Kidobni? Végeleg? Megtagadni orvul?  
Hát hulljon szét, ha módja nincs dagadni!  
Vágódjon el, boruljon asztalomra,  
Szekrényhez méltó vég legyen, ha vég,

repüljön szerteszt a vállfásor  
bordázata, pattogjanak a csigolyák,  
ha úgy döntött a bosszúvágyó tipni,  
ítélne holtakat és eleveneket,

sikítson szende fátyol (angyali bukás!),  
zuhanjon póre ing, szemérmetlen  
fehérnemű... Csak záporozzanak!  
Ki tudná karjaival összetartani

a tágulást? Minden szülést ilyes  
mogorvaság kísér, kiáltozás,  
halálra váltan küzd az anyaméh etc.  
(Honnan kerül a Józan Ész vajon,

a szerkezet amikor meglazul,  
s fejvesztve menekül a politur?)  
Kezdődhet a nagy színről-színre-láthatás,  
a hajlott ajtó ha elengedi

[Erdélyi Magyar Adatbank]

Visky András: Goblen

a gonddal fényezett, amnéziás,  
befelé forduló, „homályos” tükröt.  
Következhet ima, gyalázkodás,  
A megjegyzéseket elviselem.

A legmélyebb helyet, amely elérhető,  
megérinti a korc, a karima, a térd.  
Kileheli a mennyezet felé  
történetét, mielőtt elhanyaglik.

## A nyolcas évtized

Hogy Grand? Vagy Intercontinental? –  
Nem is tudom. Elvétem még a várost is,  
elég, ha kettőt térülök szabott időm  
(*riadtan*) csarnokában. Nincs annyi  
formalin – ne is legyen! –, száműzve  
életet, megóvni, egybetartani a porhüvelyt.  
A szálloda terén, a Grand inkább, a régi  
céhek kornyadt oszlopa előtt, a Schelerért  
rohantam. (*Hirtelen*) Ily korban éltem én!  
(*Rövid szünet*) Na hol? Több térből,  
épületből összejönne végül egy, az igazi  
és, úgylehet, utolsó. Miként nevezném?  
Ugyan, egyremegy, öröknek van neve vajon?

Nem hallhattam a megjegyzéseket, lehetek  
számosak, lefoglalt, kell-e mondanom, az  
alkonyi futás, egy nagy találkozás, hát  
jó, legyen, reménye. Bennem volt a hosszú  
sárgaság, elcsente jó erőm javát, szikkadt  
epével mentem, még szüzen, fejem előre  
szegve, mint rablás után. Az arctalan  
tömegben egyetlen tekintet sincs, mit  
megjegyeztem volna, s ez máris arra int,  
megérkezett a nyolcas évtized, lobogtatta  
a szél színehagyott palástját, (*halkabbra vált*)  
alig fölfoghatóan szitkozódta mind a  
hotelek, temérdek vaksi szem a dundi Hold

alatt, szemérmetlen színészek törték be a lányokat. Futottam süketen a Schelerért, és már elérte kinyújtott kezem – így száguldottam végig biztosan, hisz ismerem magam – a fityegő reteszt, az úttesten, előttem, látva láttam, ó, egy újabb karnyújtásnyira egy szép szemű, büntetlen előéletű, tanáros forma nő, konok természetű feküdt legott, nem is tudom, úgy négy vagy öt darabban.

Azt mondhatnám, nincsen tovább. Még nyitva volt szeme, az eget nézte vagy a villamost. Hogy gyűjtsék össze tagjait, lehessen újra egy, még arra várhatott talán a pilláig merészkedett, szakadni kész *(itt hosszan mérlegelve)* rettenetes lélek.

Magamhoz vettem Schelerem, az egyetlen, import darab, fehér betűk – helvetica? – a fekete, még illatos gerincen. *(Csönd)* Idézni volna illő, úgy hiszem, hát megteszem, nem tőlem jó az értelem, tudom. Boldogtalan szokás. A margón számtalan vonás, de álljon itt egy jegyzet, ím: „éppen így rejti, hölgyem, aggodással tele lelkünk szép műveit a test merő fölöslegének nyers és durva kérge.”

Szóhoz szó tapad, nekem elhihetik. *(Szorongva el).*

## Hermész

Hazámból – rémlik: Svájc – rég elkerültem.  
*Rémlik*: nos ki hitte volna, van még  
helyzetemre szó! Barbár vidék, csalinka  
nyelv, mintha édesdeden szórnák itt az átkot  
folyvást... Undorító ország, mely így  
veszni hagy – omoljatok, hegyek!

A betűkép már nem öröm nekem, odavetem,  
ha kell, csak semmi alkotói pátosz,  
kökeményen, és csilingelek a fityegő  
sorrégeken. Illatos kezek, valódi impromptuk,  
fűgák, papír színén futkározó okos  
szemek – unom a bávatag érzelmeket!

A kielégületlenül festékelő szalag  
szeméremszőrzetét nem állhatom,  
hát ne reméljen! Látni sem bírom!

Magamnak váltig kondoleáljak? Tagadjam  
meg korom netán? Kiért tegyem?  
Hivatkozzam a lexikonra, hajtogassam  
tébolyultan: szócikk, kérem, szócikk!  
Több hasáb és ábra, elfogultság nélkül,  
mint Homérosz, Dante együtt s még a  
Titanic...! Minek?! *Betűkosár!* És: *ideál*

*klaviatúra* nincs se fül se szem  
ilyes finom erotikára, kipusztulok,  
mint a nemes vadak, feladtam

Mit bánom én, ha Remington és Underwood,  
Hammond és Caligraph hírül veszik!  
Csámcsogjanak csak! És üzenjenek  
a tökfilkó Monarchnak, kéjesen vihogjon  
Erika – észre sem veszem. Emlékeimből  
már kiűztem őket, töröltem  
kongresszust, világkiállítást.

Szítál a por reám. Nem hóhullás,  
nem érdemlettem ki, bizonytal...  
(Svájc! Micsoda ország!)

Nevem Hermész. Hazámtól távol élek.  
*Nem ismerhették hallatlan fejem, ezt*  
gondolom. S ha rámtekint egy gyermek  
ámulattal, *változtasd meg élted!*, suttogom.

## Don Juan fest. A hámló asszony

ne legyen szebb a kelleténél  
a mindig végleges

ahogyan van éppen: holtpont  
s ha már nem folytatható  
megy tova  
széthull szertefoszlik  
hámlik egyre  
és nem fogy el

közelről visszataszít  
a nem hasonlító „szerűség”

(tartozni térélmény  
a maga iszonyatával)

frissen vágott  
nyitott könyv lapjai  
asztalon nyugvó  
illatos gerinc

ujjak szüntelen elágazása  
és valótlan találkozás  
egy nyomuló tenyérben –



[Erdélyi Magyar Adatbank]  
Visky András: Goblen

*bemutatott* áldozat

hajnal kél  
egy másik test

a penge és a bicska

nap  
olaj  
vászon

## A festő halála

Nem kell beszélnie. Egy szót  
se szóljon, csitt. A kalapot  
majd én adom, és haját is, ha  
úgy kérné az arc.

Lám, készenlétben  
tartom itt a fürtöket, a haj az mindig  
megmarad, tudták ezt nagy elődeim.  
Kezüknek mozdulása hívta föl az  
égre a napot, minden hajnalhasadta  
máshogy szórta szét – de hagyjuk is,  
aligha értheti, és véleménye is  
csak mindhiába van.

Panama vagy nemez?

Azt mondaná, hogy mindegy, felteszem.  
*Ezért* nem kell beszélnie. Különállónak  
tud szerelmet és halált, nem látott még  
találkozni szekérkeréknyomot a régi  
pincesor előtt, ahol a minden élők útja  
elvezet.

Legyen elég, hogy arca megragyog  
s találkozott velem, mint férfi férfival  
sosem.

Madonna-fény, igen.

Egy kissé  
zaklatott, csak bízsa rám magát. A könyv  
a kézben akármi lehet, jobb volna mégis

[Erdélyi Magyar Adatbank]  
Visky András: Goblen

bíborló kötés és aranyszélű lap. Tudom,  
hogy anyja, apja földben nyugszanak.

Pompás redők, a lélek mozdulásai, halántéka  
körüli majd szétszórom a fényt, mikéntha  
nyugodnék a rézlapot szeszélyesen  
megkarcoló németalföldi nap.

Emlékezzen.

Tekintszen messzire. Lapozzon.  
Hadd töltekezzen meg történetével  
itt a sok ecset. Maradjon így velem.

## Ezredvég

egy porcelánedény, fületlen, Viskból,  
az *ecce* és *necesse* hús heraldikája,  
csorba test. A hajszáleres mázon ködlő  
érzelemdús város gyógyvize kúrálja, mind-  
hiába. És egyre mélyebb, egyre sötétebb  
az *est*. Föltarthatod, magad elé emelheted.  
Befejezetlen. Tört-egész. Miként egy véletlen  
és vétlen versvég: vég-érvényesen.

Vagy épp talán *csupán* befejezés. Előtte ott  
lebeg egy történet vak tisztítótüze,  
színehagyottan, mint óriásplakátokon  
a két közömbös női láb, s a csüngő fejű meztelen  
virág, egy rózsza – száraz denevér. Fakó  
Deák téri tökély. Az idő ellen-gyógyvize,  
kérlelhetetlen színelvonó kúra,  
*kodak*-exitus.

Ha legalább az elme háborogna!  
Vagy venne védelmébe Szent Vitus!  
Miként a póre nőt, akit talán hatévesen  
megláthattam, amint magasba kúsznak,  
kúsznak és vonaglanak a karjai,  
s az emberek között úgy járkál, mint a fák,  
ajtót kutat az ég magas falán,  
gondoltam, gondolhattam,  
reteszt babrál hajlékony ujjá folyvást,

vagy tán egy kis zsebet  
Isten keményített palástján.  
(Mehalt. Apám temette. Villám ölte meg.)

Minek elgondolni egy erkélyt, s rajta nőt,  
körös-körül szelíd Monarchiát, ha semmiből  
nem éppen úgy következik a semmi?  
S ha – ez is, az is – másként eleven?  
Vagy még rosszabb: csak műveltségelem.  
(Ahogy az exitusra rá a „Szent Vitus” –  
üres fazéokra csattanó fedél...!)

Minek férfit alá egy nagy puzonnal,  
és így tovább, tovább akárhogy, esetleg?  
Mire hatalmazhat fel egy cserép?

Ugyan ki tudhatná, mikor ki kényszerül  
az út túloldalára? Mikor öleli át egy  
várakozó pára nagyszerű nyakát,  
számárét mondjuk, jobb esetben  
lóét, engedékenyen sörényébe temetve  
szégyellt könnyet, nyálat, kisgyermek panaszt?

Ki tesz ma már ilyet?  
Hol történnek ilyen találkozások?  
(Nem tudom.)

Földmélyi vödrökbe vezényeli  
szennyest fagylaltporát a tél.